

Όσιου Θεοφάνους του έγκλειστου, από τή Ρωσία,

Αιτιμενίωσις ενός αίρεικοῦ

Με πολλή ευχαρίστηση αναλαμβάνω να σας απαντήσω, ή σωστότερα, να συζητήσω μαζί σας τα όσα αναφέρετε στην αξιόλογη επιστολή σας. Κι εγώ, πριν μου γράψετε, κάτι είχα ακούσει, αλλά δεν είχα δώσει ανάλογη προσοχή. Τώρα όμως βλέπω ότι στην περιοχή σας αρχίζει ν' ανάβει μια πυρκαγιά και γι' αυτό σπεύδω να σας απαντήσω ό,τι ο Θεός με φωτίσει.

Α. Γράψετε: «Μας εμφανίσθηκε κάποιος κήρυκας της πίστεως που φαίνεται ευγενής και περιέρχεται τα σπίτια όχι μόνο των πλουσίων, αλλά και των φτωχών, διαβάζει το Ευαγγέλιο, το ερμηνεύει, διδάσκει την πίστη στον Χριστό και παρακινεί στην μετάνοια. Κοντά μου κατοικεί ένας φτωχός βιβλιοδέτης. Στο σπίτι του έρχεται αυτός ο κήρυκας και συγκεντρώνει αρκετό κόσμο. Πήγα κι εγώ δύο φορές εκεί. Ακούγεται μάλιστα ότι και σε άλλα μέρη κηρύττει και συγκεντρώνει πολύ κόσμο».

Ας σταματήσουμε το γράμμα σας στο σημείο αυτό. Καθαρά φαίνεται εδώ **ότι ο νέος αυτός κήρυκας της πίστεως, δεν είναι κήρυκας της Εκκλησίας.** Πώς διδάσκει την πίστη στον Χριστό χωρίς να έχει αναγνωρισθεί σαν ιεροκήρυκας από την Εκκλησία; Αυτό είναι γεγονός πρωτάκουστο! Έπρεπε να συλλογισθείτε ότι κάτι ύποπτο συμβαίνει εδώ και να τηρήσετε τον εαυτό σας σε επιφυλακή. Συμπεριφερθήκατε έτσι; Δούλεψε καθόλου η κρίσις σας ερευνώντας, εάν είναι σωστά αυτά που ακούτε, ή εάν οδηγούν σε καλό; Να τι έπρεπε εξ αρχής να κάνετε.

Λέτε στην συνέχεια ότι διδάσκει πίστη στον Χριστό και ομιλεί διαρκώς από τα Ευαγγέλια. Αυτό ακριβώς θα έπρεπε να σας κάνει πιο προσεκτικό. **Γιατί σας διδάσκει πίστη στον Χριστό;** Μήπως είσθε τάταρος ή μογγόλος; Εσείς από παιδί πιστεύετε στον Χριστό και ζείτε μέσα στους κόλπους της Αγίας Ορθοδόξου Εκκλησίας κατά το παράδειγμα όλων των Αγίων, που δοξάσθηκαν από τον Θεό. Όταν λοιπόν άρχισε να διδάσκει περί πίστεως στον Χριστό σε σας που ήδη πιστεύετε, θα έπρεπε να σκεφθείτε ότι η δική του πίστη πιθανόν να είναι διαφορετική από την δική σας, την πίστη δηλαδή της Εκκλησίας μας.

Όταν άρχισε να σας προτρέπει να πιστεύετε στον Χριστό, έπρεπε να τον ρωτούσατε:

-Γιατί μας το λες αυτό; Μήπως είμαστε αβάπτιστοι;

Και όμως κανένας σας δεν διαμαρτυρήθηκε. Λέγοντάς σας να πιστεύετε στον Χριστό, σας θεώρησε άπιστους. Και σεις το ακούσατε με απάθεια, σαν να ήσασταν πραγματικά άπιστοι. Εάν κηρύττει διαφορετική πίστη και σεις συνεχίζετε να τον ακούτε, τότε μαζί μ' αυτόν μειώνετε την προηγούμενη πίστη σας, κατακρίνετε την Αγία μας Εκκλησία και όλους όσους σώθηκαν και σώζονται στους κόλπους της. Αυτό είναι το δεύτερο λάθος σας, μεγαλύτερο από το πρώτο!

Ενώ ζούσατε ήσυχα και ειρηνικά και φροντίζατε για την σωτηρία σας, έρχεται κάποιος και αρχίζει να σας κηρύττει:

-Γνωρίζετε κάτι; Ο Χριστός πέθανε για την σωτηρία μας. Να πιστεύετε σ' Αυτόν, να μετανοείτε και έτσι θα σωθείτε.

Και σεις σαν ν' ακούτε κάτι το πρωτάκουστο και ασυνήθιστο, προσκολλάσθε σ' αυτόν, έτοιμος ν' αφήσετε την Εκκλησία σας, τους ποιμένες σας και όλα όσα προηγουμένως τιμούσατε σαν μέσα αγιασμού.

Πολύ περίεργο αυτό! Μήπως δεν βαπτισθήκατε και δεν αγωνιζόσασταν για την σωτηρία σας εν ονόματι του Ιησού Χριστού; Μήπως δεν παίρνατε άφεση αμαρτιών με το μυστήριο της εξομολογήσεως; Μήπως δεν κοινωνούσατε το άχραντο Σώμα και το τίμιο Αίμα του Κυρίου; Μήπως στον Χριστό δεν καταφεύγατε με τις προσευχές σας και σ' Αυτόν και μόνο δεν στηρίζατε την ελπίδα της σωτηρίας σας; Λοιπόν τι το ιδιαίτερο, τι το νέο, που να μην το έχετε στον νου και στην καρδιά σας, σας αναγγέλλει αυτός ο άγνωστος ξένος;

Σας λέει: «Ο Χριστός σταυρώθηκε για σας. Πρέπει να πιστεύετε σ' Αυτόν για να σωθείτε». Μήπως αυτό δεν ομολογείτε κάθε μέρα στο σύμβολο της πίστεως; «Πιστεύω εις ένα Θεόν... και εις ένα Κύριον, Ιησούν Χριστόν... τον δι' ημάς τους ανθρώπους και δια την ημετέραν σωτηρίαν κατελθόντα εκ των Ουρανών και σαρκωθέντα εκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας της παρθένου και ενανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε υπέρ ημών...». Το ίδιο ομολογείτε

ψάλλοντας στην εκκλησία: «Ο μονογενής Υιός... σταυρωθείς τε, Χριστέ ο Θεός... σώσον ημάς», ή: «Δεύτε προσκυνήσωμεν και προσπέσομεν Χριστώ τω βασιλεί και Θεώ ημών», ή: «Σώσον ημάς, Υιέ Θεού...», ή: «Φως ιλαρόν αγίας δόξης... Ιησού Χριστέ Υιέ Θεού, ζωήν ο διδούς...», ή: «Νυν απολύεις... ότι είδον οι οφθαλμοί μου το σωτήριόν σου...».

Η θεία Λειτουργία ολόκληρη, τι άλλο είναι παρά μια ανάμνηση ή επανάληψη με την αναίμακτη θυσία, της αιματηρής θυσίας που έγινε στον Γολγοθά για την σωτηρία μας; Εάν συμφωνείτε μ' αυτά, τότε τι το νέο ακούτε από τα χείλη του ξένου και είσθε έτοιμος ν' αφήσετε όλα τα προηγούμενα και ν' ακολουθήσετε τα ίχνη του, χωρίς καλά - καλά να ξέρετε που θα σας οδηγήσει, γνωρίζοντας ωστόσο ασφαλώς ότι ο δρόμος που ακολουθήσατε ως τώρα είναι ο πραγματικός;

Αυτό είναι ακατανόητο! Μοιάζετε σαν να ψάλλετε έναν ύμνο σε μια αρμονική χορωδία και ξαφνικά να σταματάτε, προσέχοντας την ξεχωριστή φωνή ενός αγνώστου που μπήκε απρόσκλητος στην χορωδία σας. Καθόλου δεν σας απασχολεί, εάν έκανε καλά αυτός ο ξένος που άρχισε να ψάλλει, ούτε εάν κάνατε καλά εσείς που σιωπήσατε. Οι δόκιμοι ψάλτες λένε ότι το να ξεχωρίζει μια φωνή σε μια χορωδία είναι κάτι το αντικανονικό. Και όσοι θαυμάζουν την φωνή αυτή καταδικάζουν τον εαυτό τους αποδεικνύοντας ότι δεν έχουν καλλιτεχνική ευαισθησία. Μ' αυτούς μοιάζετε τώρα και σεις όσον αφορά το θέμα της σωτηρίας σας.

Μέχρι τώρα φροντίζατε με επιμέλεια την σωτηρία σας, ειρηνικά και ήσυχα, μαζί με τους άλλους αδελφούς. **Ξαφνικά εμφανίσθηκε αυτός ο ξένος και άρχισε να τονίζει και να επαναλαμβάνει μία από τις τόσες διδασκαλίες της Εκκλησίας μας.** Και σεις, στρέψατε την προσοχή σας σ' αυτόν. Εντυπωσιασθήκατε και φαίνεσθε έτοιμος να τα εγκαταλείψετε όλα και να τον ακολουθήσετε. Καθόλου δεν σκεφθήκατε εάν φέρεται σωστά αυτός και εάν φέρεσθε σωστά και σεις. Όσοι εκτιμούν το έργο της σωτηρίας θα σας χαρακτηρίσουν σαν άγευστο της πνευματικής ζωής. Θα έπρεπε ακούγοντας τα πρώτα του λόγια ν' απομακρυνθείτε αμέσως από κοντά του, ενώ σεις συνδεθήκατε μαζί του και συνδέεσθε ολοένα και περισσότερο.

Β. Γράψετε: «Ομιλεί διαρκώς για τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό και για την σωτήρια θυσία Του. Ομιλεί μ' ενθουσιασμό. Τον ακούμε ευχάριστα και ολοένα μας ελκύει».

Άραγε ξεχωρίσατε αν είναι ορθόδοξος ή ετερόδοξος; Ή σκεφθήκατε ότι αφού ομιλεί ρωσικά, Ρώσος θα είναι. Αφού ομιλεί για τον Σωτήρα Χριστό, και μάλιστα μ' ενθουσιασμό, ασφαλώς δικός μας θα είναι, στην αλήθεια θα βρίσκεται και την αλήθεια θα κηρύττει. Ελκυσθήκατε με όλα αυτά και πέσατε στην απάτη.

Μπορεί να είναι Ρώσος, αλλά δεν έχει την ρωσική πίστη. Ήταν ορθόδοξος, αλλά ξέπεσε από την Ορθοδοξία. Είναι αιρετικός! **Μπορεί να κηρύττει την εν Χριστώ σωτηρία, αλλά όχι όπως μας την δίδαξε ο ίδιος ο Χριστός και οι άγιοι Απόστολοι.** Μπορεί να ομιλεί μ' ενθουσιασμό, αλλά αυτό δεν μαρτυρεί για την αλήθεια των λόγων του. Μάλλον αποδεικνύει ότι είναι ολόψυχα δοσμένος στην κακοδοξία του και αγωνίζεται γι' αυτή, σαν να είναι η μόνη αλήθεια ένα συνοθύλευμα από αιρέσεις και πλάνες.

Άραγε όλα αυτά είναι άγνωστα σε σας; Και μήπως σεις δεν γνωρίζετε τίνος μαθητής είναι; Σύμφωνα με τον δάσκαλο, κρίνετε και τον μαθητή. Ασφαλώς θα γνωρίζετε ότι ήλθε κάποτε ένας αγγλικανός και άρχισε να περιοδεύει από σπίτι σε σπίτι και να εξαπατά με τα κηρύγματά του μερικούς δικούς μας, κυρίους και κυρίες, που δεν βάνιζαν σταθερά στον δρόμο της αληθείας.

Απ' αυτούς τους απατημένους ξεπρόβαλε και ο σημερινός κήρυκός σας, που τώρα συνεχίζει το έργο της απάτης του αγγλικανού. Πηγαίνει παντού και προσπαθεί να οδηγήσει στην πλάνη και άλλους. Ό,τι λοιπόν πίστευε ο αγγλικανός, το ίδιο πιστεύει κι αυτός. Έχουν κι οι δύο ξεπέσει από την κρυστάλλινη αλήθεια του Θεού και **βρίσκονται στον τέταρτο βαθμό της πτώσεως στο ψέμα και στο σκοτάδι,** στην κακοδοξία και στην αίρεση. Δεν θα σας εξηγήσω αναλυτικά αυτή την πτώση, αλλά συνοπτικά θα εκθέσω την ιστορική πορεία της.

Ήταν στην αρχή **μια Εκκλησία με μια, αληθινή πίστη.** Ήλθε όμως ο πειρασμός.

• Ο πάπας με τις σοφιστείες του ξέπεσε από την Εκκλησία και την πίστη. **Αυτός είναι ο πρώτος βαθμός της πτώσεως στο ψέμα και στο σκοτάδι.**

• Από τους ρωμαιοκαθολικούς ή παπικούς γεννήθηκαν οι διαμαρτυρόμενοι ή προτεστάντες, οι οποίοι με άλλες σοφιστείες πλανήθηκαν και ξέπεσαν και από τον παπισμό. **Αυτός είναι ο δεύτερος βαθμός της πτώσεως στο ψέμα και στο σκοτάδι.**

• Από τους προτεστάντες γεννήθηκε η αγγλικανική σοφιστεία. **Είναι ο τρίτος βαθμός της**

πτώσεως στο ψέμα και στο σκοτάδι.

• Από την αγγλικανική σοφιστεία γεννήθηκε επί τέλους και αυτός που παρέσυρε τον κήρυκά σας μαζί με άλλους και κατάφερε να τους οδηγήσει στην πλάνη. **Όλοι αυτοί βρίσκονται στον τέταρτο βαθμό της πτώσεως στο ψέμα και στο σκοτάδι.** Στον βαθμό αυτό βρίσκεται λοιπόν ο αιρετικός κήρυκας σας και γυρίζει από σπίτι σε σπίτι και αποπλανά τους ορθοδόξους. Είναι γνήσιος μαθητής του αγγλικανού που μας ήλθε προηγουμένως, **εάν φυσικά δεν πρόσθεσε και νέες σοφιστείες δικές του, οπότε θα βρίσκεται σε κάποιον πέμπτο βαθμό πτώσεως στο ψέμα και στο σκοτάδι.** Αυτός είναι ο κήρυκας που τόσο εκτιμάτε! Να τον χαίρεσθε!

Η αλήθεια του Θεού, η ακέραιη και καθαρή και σωτήρια αλήθεια, δεν βρίσκεται ούτε στους παπικούς ούτε στους προτεστάντες ούτε στους αγγλικανούς ούτε στον κήρυκα σας. Βρίσκεται μόνο στην μία Αληθινή Εκκλησία, την Ορθόδοξη. Είναι γεγονός ότι όλοι οι άλλοι, ενώ βρίσκονται στην πλάνη, πιστεύουν ότι αυτοί κατέχουν την αλήθεια. Η αλήθεια όμως βρίσκεται μακριά απ' αυτούς.

Οι παπικοί που πρώτοι αποσχίσθηκαν από την Εκκλησία, θεωρούν ότι αποκλειστικά με το μέρος τους είναι η αλήθεια.

Οι προτεστάντες που κατηγορήσαν την χρεωκοπία των παπικών σε πολλά σημεία, αντί να επιστρέψουν στην αλήθεια, απομακρύνθηκαν περισσότερο από τους παπικούς. Δεν θεμελίωσαν την καινούργια τους πίστη πάνω στην αλήθεια του Θεού, αλλά πάνω στις αιρετικές σοφιστείες τους. Όσο κι αν ισχυρίζονται ότι κατέχουν την αλήθεια, βρίσκονται πολύ μακριά απ' αυτή.

Στους Άγγλους δεν άρεσε ο γερμανικός προτεσταντισμός και οικοδόμησαν δικό τους, στα μέτρα τους, σύμφωνα με τις δικές τους απόψεις και όχι σύμφωνα με τις αιώνιες αλήθειες που αποκάλυψε ο Θεός. Απομακρύνθηκαν ακόμη πιο πολύ από την σωστή πίστη, προσπαθώντας να την προσεγγίσουν με ανθρώπινα μέσα.

Και στον αγγλικανισμό και στον προτεσταντισμό ξεφύτρωσαν αργότερα πολλές παραφυάδες. Τα σχίσματα και οι αιρέσεις πολλαπλασιάσθηκαν. **Κάθε νέα παραφυάδα καυχιόταν ότι επιτέλους βρήκε την αλήθεια. Στην πραγματικότητα όμως βυθιζόταν περισσότερο στο ψέμα και στο σκοτάδι.** Αναζητούσαν όλοι την αλήθεια όχι εκεί που ο αληθινός Θεός την τοποθέτησε, αλλά στις δικές τους σοφιστείες. Γι' αυτό δεν ανακάλυψαν την αλήθεια, αλλά εγκολπώθηκαν διάφορες σκιές της αληθείας. Στις σκιές θεμελίωσαν την ομολογία πίστεώς τους, το πιστεύω τους. Ανάμεσα σ' αυτές τις σκιές βρίσκεται και το περιεχόμενο του κηρύγματος που τώρα σας ελκύει, όπως μου γράφετε.

Ενώ λοιπόν στην Δύση πολλαπλασιαζόταν η αίρεση και διαρκώς ξεφύτρωσαν ποικίλες κακοδοξίες, περισσότερο ή λιγότερο πλανεμένες, **στην Ανατολή παρέμενε αμετάβλητη στην πίστη της η Ορθοδοξία, η αληθινή Εκκλησία που σαν θησαυροφυλάκιο περιέχει την θεία αλήθεια.** Η Ορθοδοξία πιστεύει και περιφρουρεί την αλήθεια που ανήγγειλε ο ίδιος ο Θεός και φύτεψαν οι άγιοι Απόστολοι Του. Εμείς οι ορθόδοξοι χριστιανοί, τα τέκνα της αληθινής Εκκλησίας, διατηρούμε την θεόδοτη και μόνη αλήθεια και μένουμε ασάλευτοι στην πίστη μας. Ενώ πέρασαν τόσοι αιώνες, διατηρήθηκε αλώβητη και αναλλοίωτη η αλήθεια στους κόλπους της Ορθοδοξίας και έφθασε μέχρι σε μας, όπως κηρύχθηκε από τον Θεό και τους αγίους Αποστόλους Του. Στέκεται η αγία μας Εκκλησία στην αλήθεια, γι' αυτό στεκόμαστε και μείς σ' αυτήν. **Χρωστάμε ευγνωμοσύνη στον Κύριο που ευδόκησε να γεννηθούμε στους κόλπους της Αληθινής, Ορθοδόξου Εκκλησίας.**

Ενώ σεις από μικρός γαλουχηθήκατε με την αιωνόβια αλήθεια, ο ψευδοκήρυκάς σας μόλις χθες διδάχθηκε την πλάνη. Ωστόσο αυτός δεν διστάζει παντού να διακηρύττει την κακοδοξία του, ενώ σεις χωρίς καμιά διάκριση στραφήκατε προς αυτόν και κινδυνεύετε ν' αποκοπείτε από την αγία Εκκλησία και από την αλήθεια του Θεού. Η αλήθεια αυτή ζούσε στην πίστη των πατέρων μας, των πάππων και προπάππων μας, όλων γενικά των Ρώσων από την ημέρα που φωτίσθηκαν, την εποχή του ισαποστόλου Αγίου Βλαδιμήρου, εδώ και χίλια περίπου χρόνια.

Πόσους και πόσους αγίους δεν ανέδειξε η αγία Εκκλησία μας, που δέονται υπέρ ημών ενώπιον του Κυρίου! Πόσοι και πόσοι δεν ευαρέστησαν στον Θεό και δεν πλημμύρισαν με την θεία Χάρη, όπως φανερώνουν τα άφθαρτα λείψανα τους που είναι σκορπισμένα σε όλη την

ρωσική γη! Και ξαφνικά έρχεται αυτός ο ψευδοκήρυκός σας, που μόλις χθες πλανήθηκε στο ψέμα και βυθίστηκε στο σκοτάδι, και προσπαθεί να σας αποσπάσει από την αγία αυτή χορεία...

Άλλα ας πάμε ακόμη πιο πέρα. Η ίδια ομολογία πίστεως και ο ίδιος δρόμος σωτηρίας ακολουθείται και από τους Έλληνες, από τους οποίους λάβαμε το φως της Ορθοδοξίας. Μελετήστε την ιστορία τους και δια μέσου πολλών αιώνων θα φθάσετε μέχρι των Οικουμενικών Συνόδων που υποστήριξαν και επιβεβαίωσαν τα δόγματα της πίστεώς μας, την Οικουμενική Αλήθεια. Μελετήστε (προς τα πίσω) την ιστορία των Συνόδων, που συγκροτήθηκαν μέχρι τον Μ. Κωνσταντίνο, και παντού θ' αντιληφθείτε την ίδια αλήθεια να εγκολπώνεται από αναρίθμητα πλήθη πιστών και να βασιλεύει στα πέρατα της Οικουμένης.

Ας προχωρήσουμε ακόμη πιο πέρα. Μελετήστε τους αιώνες των διωγμών μέχρι την εποχή των αγίων Αποστόλων. Θα διαπιστώσετε και εκεί την ίδια ομολογία πίστεως και τον ίδιο δρόμο της σωτηρίας, που και μείς τώρα ακολουθούμε. Και αυτό που δίδασκαν οι άγιοι Απόστολοι, το παρέλαβαν από τον Κύριο. Και **ότι έλεγε και έκανε ο Υιός, το έλεγε και το έκανε σύμφωνα με την εντολή του Πατρός μέσα στο μυστήριο της Αγίας Τριάδος.**

Να από που ξεκινά η πίστη μας! Να που είναι η πηγή της! Να πώς ανέβλυσε από τα βάθη της θεότητας! Να πώς έρρεε δια μέσου των αιώνων και έφθασε μέχρι σε μας! Και αυτή την θεία και αιώνια πίστη ήσασταν έτοιμος να την πετάξετε και να την αντικαταστήσετε με το ψέμα, το όποιο διαλαλεί ο ψευδοκήρυκός σας, που μόλις χθες εξαπατήθηκε! Υπάρχει σ' αυτό καμιά λογική;

Γ. Αντιλαμβάνομαι τις αντιδράσεις τόσο τις δικές σας, όσο και των συνακροατών σας: «Μα τι ψέμα κηρύττει; Αυτός την αλήθεια αναγγέλλει, την εν Χριστώ σωτηρία διδάσκει, το Ευαγγέλιο ευαγγελίζεται».

Σταθήτε λίγο. Μη βιάζεσθε στις αντιδράσεις σας. Ας βάλουμε τα πράγματα στην θέση τους: **Επιτρέπεται να μιλάμε για τον Ιησού Χριστό θολά και ύπουλα;** Επιτρέπεται να διδάσκουμε τον σωτήριο δρόμο και να οδηγούμε τους ακροατές στην καταστροφή; Αυτό δεν έκαναν πάντα οι αιρετικοί; Πόσες και πόσες διδασκαλίες δεν υπήρχαν που διέστρεφαν την αλήθεια και πριν από τον αιρεσιάρχη Άρειο, αλλά πολύ περισσότερο και μετά από αυτόν... Όλες αυτές αποδοκιμάστηκαν από την Εκκλησία και αναθεματίστηκαν. Αναρίθμητες αιρέσεις εμφανίστηκαν στη Δύση. Όλες όμως απορρίφθηκαν από την Ορθοδοξία, παρ' όλο που κηρύττουν τον Σωτήρα Χριστό! Επομένως δεν πρέπει να συμπεραίνουμε ότι εφ' όσον κάποιος κηρύττει τον Χριστό, οπωσδήποτε είναι αξιόπιστος, αλλά πρέπει να εξετάζουμε, εάν σωστά κηρύττει την αλήθεια για τον Χριστό.

Μεταξύ σας όμως κανείς δεν κοπίασε να κάνη αυτή την έρευνα, αλλά μόλις ακούσατε από τα χείλη του το γλυκύτατο όνομα του Κυρίου, αμέσως απερίσκεπτα σταθήκατε στο πλευρό του. Κανείς σας δεν υποψιάσθηκε ότι αυτό το προσκυνητό όνομα είναι στα χείλη του πλανεμένου σαν δόλωμα, για να παραπλανήσει και να οδηγήσει στην καταστροφή τις απλοϊκές ψυχές σας.

Δεν διαβάσατε στο Ευαγγέλιο τα προειδοποιητικά λόγια του Κυρίου: **«Προσέχετε δε από των ψευδοπροφητών, οίτινες έρχονται προς υμάς εν ενδύμασι προβάτων, έσωθεν δε εισί λύκοι άρπαγες»;** (Μαθ. 7, 15).

Μη φαντασθήτε ότι ο Κύριος εννοεί εδώ εκείνους που δεν γνωρίζουν το όνομά Του. Όχι. **Εννοεί ακριβώς αυτούς που καλύπτονται με το όνομα Του, οδηγώντας στην πλάνη.** Αυτό φαίνεται από τα αμέσως επόμενα λόγια Του: **«Πολλοί ερούσι μοι εν εκείνη τη ημέρα, Κύριε, Κύριε, ου τω σω ονόματι προεφητεύσαμεν;»** (Μαθ. 7, 22). Βλέπετε; Κηρύττουν τον Χριστό και ο ίδιος ο Χριστός μας προτρέπει να φυλαγώμαστε απ' αυτούς. Και κατά την ημέρα της κρίσεως θα τους πει: **«Ουδέποτε έγνων υμάς· αποχωρείτε απ' Εμού οι εργαζόμενοι την ανομίαν»** (Μαθ. 7,23).

Ο Κύριος με αυτά τα λόγια θέλει να μας φανερώσει ότι ουδέποτε τους αναγνωρίζει σαν γνήσιους κήρυκός Του, όσο κι αν οι ίδιοι πιστεύουν ότι είναι. **Στο κήρυγμα τους ο Κύριος δεν βλέπει τον εαυτό Του, αλλά κάποιον άλλο Χριστό, όχι εκείνον τον αληθινό που θυσιάστηκε για την σωτηρία μας εδώ στην γη.**

Βλέπετε ότι είναι δυνατόν κάτω από το όνομα του Κυρίου να μην κηρύσσεται ο Κύριος; Πώς λοιπόν εσείς χωρίς διάκριση προσκολληθήκατε στον ψευδο-διδάσκαλό σας, επειδή κάλυπτε με το άνομα του Χριστού την πλάνη Του; Νομίζετε ότι δεν αναφέρονται και σ' αυτόν τα λόγια: **«Πολλοί γαρ έλεύσονται επί τω ονόματί μου... και πολλούς πλανήσουσι»;** (Μαθ. 24, 5).

Μου δίνετε το δικαίωμα με την στάση σας αυτή να στρέψω προς σας τον ελεγκτικό λόγο του αποστόλου Παύλου, που απηύθυνε στους Κορινθίους: «Ηρμოსάμην γαρ υμᾶς ἐνὶ ἀνδρί, παρθένον ἀγνήν παραστήσαι τῷ Χριστῷ. φοβούμαι δὲ μήπως, ὡς ὁ ὄφις Εὐάν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρεῖ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστὸν εἶμεν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν... καλῶς ἀνείχεσθε» (Β' Κορινθ. 11, 2-4). Και τώρα ὅ,τι φοβόταν ὁ ἀπόστολος γιὰ τοὺς Κορινθίους συνέβη σὲ σας. Ἦλθε ὁ ψευδοδιδάσκαλος, ἀρχισε νὰ κηρύττει ἄλλον Ἰησοῦν καὶ σεις προσκολληθήκατε σ' αὐτόν! Θα μου πείτε: «Ὅχι δὲν κηρύττει ἄλλον Ἰησοῦν. Ὅ,τι λέει τὸ παίρνει ἀπὸ τὸ Ευαγγέλιο καὶ διδάσκει με τὰ λόγια τοῦ Ευαγγελίου. Διαρκῶς ἐπαναλαμβάνει ὅτι ὁ Χριστὸς πέθανε γιὰ μας καὶ ἐάν πιστεύουμε θα σωθοῦμε. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχει ψέμα καὶ ἀπάτη σ' αὐτό;».

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι αὐτὰ τὰ λόγια ἀποτελοῦν ἕναν ευχάριστο ευαγγελισμό. Ποῖος θερμὸς χριστιανὸς εἶναι δυνατόν νὰ μὴν τὰ προσέξει; Εἶναι ὅμως ἐξ ἴσου ἀλήθεια ὅτι στα ευαγγελικὰ αὐτὰ λόγια εἶναι δυνατόν νὰ ἐγκεντρισθῇ τὸ ψέμα καὶ ἡ ἀπάτη. Ἀς προσέξουμε τὸν ἀπόστολο Παῦλο ποὺ ἔγραφε πρὸς τοὺς Γαλάτες: **«Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον ευαγγέλιον»** (Γαλατ. 1,6).

Οἱ Γαλάτες εἰλικρινά πίστεψαν στὸν σωτήρα Χριστὸ καὶ ολόψυχα δέχθηκαν τὴν ευχάριστη ἀγγελία τῆς σωτηρίας. Ἦσαν τόσο ευγνώμονες στὸν ἀπόστολο Παῦλο, ὁ ὅποιος τοὺς ὡδήγούσε στὴν ἀλήθεια, ποὺ ἦσαν ἔτοιμοι καὶ τὰ μάτια τοὺς νὰ βγάλουν γιὰ χάρη τοῦ. Ὅταν ὅμως ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ κοντὰ τοὺς, ἦλθαν κάποιοι δοκησίσοφοι καὶ ἀρχισαν νὰ τοὺς κηρύττουν καὶ αὐτοὶ τὸ Ευαγγέλιο, τὴν χαρμόσυνη εἰδηση τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, ὄχι καθαρῆ, ἀλλὰ ἀναμειγμένη με τὸ ψέμα. Οἱ Γαλάτες δὲν πήραν στα σοβαρὰ τὸ θέμα, ἐλκυσθηκαὶ ἀπὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Ευαγγελίου τοὺς, τοὺς θεώρησαν ευαγγελιστὲς καὶ ἔπεσαν στα δίχτυα τῆς πλάνης. Τὰ λόγια τοὺς ἦσαν ἐλκυστικά, ἐφ' ὅσον τὸ Ευαγγέλιο κήρυτταν, τὸ ἀποτέλεσμα τοὺς ὅμως ἦταν καταστρεπτικὸ. Τόσο ὑπόουλο εἶναι τὸ ψέμα, ὅταν καλύπτεται κάτω ἀπὸ τὰ ἱερά καὶ γλυκύτατα ὀνόματα!

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν πληροφορήθηκε τὴν κατάστασή τοὺς, ἔγραψε σαν νόμο ἀμετάθετο γιὰ ὅλες τὶς ἐποχὲς τὴν ἔξης φράση: **«Ἐάν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ευαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω»** (Γαλατ. 1, 8). Καὶ γιὰ νὰ το τυπώσουν καλύτερα μέσα τοὺς ἐπανέλαβε: «Καὶ ἄρτι πάλιν λέγω. Εἴ τις ὑμᾶς ευαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω» (Γαλατ. 1,9).

Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι **ὑπάρχει Ευαγγέλιο καὶ ὑπάρχει καὶ ευαγγελισμὸς, τοῦ ὁποῖου οἱ κήρυκες ἀναθεματίζονται, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο!**

Εσεῖς ὅμως λησμονήσατε τὴν περίπτωσι αὐτὴ καὶ μόλις ἐμφανίσθηκε κάποιος διδάσκαλος με τὸ Ευαγγέλιο στὸ χέρι, ἐμπιστευθήκατε σ' αὐτόν, χωρὶς νὰ σκεφθεῖτε ὅτι ἔχετε Ὁρθόδοξη πίστη καὶ σωστά ἀγωνίζεσθε γιὰ τὴν σωτηρία σας. Μοιάσατε ἀκριβῶς με τοὺς τότε Γαλάτες. Εἶναι δίκαιο λοιπὸν ν' ἀποδώσῃ κανεὶς καὶ σὲ σας τὸν ελεγκτικὸ ἀποστολικὸ λόγο: **«Ὁ ἀνόητος Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τὴν ἀληθεία μὴ πείθεσθε;»** (Γαλ. 3,1).

Δ. Μου γράφετε ὅτι διαβάζει καὶ διδάσκει μέσα ἀπὸ τὸ Ευαγγέλιο. Ἀσφαλῶς τὸ ἅγιο Ευαγγέλιο καὶ ὅλη ἡ Καινὴ Διαθήκη εἶναι ἡ πλέον πιστὴ πηγή, ὁ πραγματικὸς ὡδηγὸς τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ὁ ἀσφαλὴς φάρος τῆς σωστῆς πορείας πρὸς τὴν σωτηρία. Ὅσοι σώζονται, ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη ἀντλοῦν τὴν γνώση γιὰ τὸ πῶς θ' ἀγωνισθοῦν γιὰ τὴν σωτηρία τοὺς.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐκόλο γιὰ τὸν καθένα ποὺ διαβάζει τὸ Ευαγγέλιο νὰ τὸ κατανοεῖ πλήρως καὶ νὰ βαδίζει ἐτσι ἀσφαλῶς στὸν δρόμο τῆς σωτηρίας. Μπορεῖ κάποιος νὰ διαβάζει τὸ Ευαγγέλιο, ἀλλὰ νὰ τὸ ἐρμηνεύει λανθασμένα. Γι' αὐτόν τὸ Ευαγγέλιο ἀποτελεῖ ὄργανο καταστροφῆς! Καὶ δὲν τὸν ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸν ἔλεγχο καὶ τὴν καταδίκη τοῦ γιὰ τὴν ἀγνοία τῆς ἀληθείας τὸ γεγονὸς ὅτι κρατᾶ στὸ χέρι τὸ Ευαγγέλιο, καθὼς καὶ τὸ ὅτι τὸ μελετᾶ. Θα σας ἀναφέρω ἕνα παράδειγμα: Ἐχομε ἕνα κομμάτι πολὺτιμο ὕφασμα. Ἐρχεται ἕνας ἐμπειρὸς καὶ ἐκλεκτὸς ράπτης, τὸ κόβει καὶ ράβει ἕνα ωραῖο φόρεμα. Μπορεῖ ὅμως νὰ ἔλθει ἕνας ἀνίδεος καὶ κακόγουστος ράπτης, νὰ τὸ κόψει καὶ νὰ ράβει ἕνα τερατούργημα ποὺ οὔτε τὸ σῶμα θα καλύπτει οὔτε ἀπὸ τοὺς καιροὺς θα προστατεύει, δηλαδὴ θα καταστρέψει τὸ πολὺτιμο ὕφασμα.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ με τοὺς διαφόρους κήρυκες τοῦ Ευαγγελίου. Μπορεῖ κάποιος νὰ τὸ διαβάζει καὶ νὰ τὸ ἐρμηνεύει με τέτοιο τρόπο ποὺ ν' ἀτιμᾶζει τὸν ἀτίμητο θησαυρὸ. Νὰ τὸ κηρύττει με τέτοιο τρόπο ποὺ νὰ ὡδηγεῖ στὴν πλάνη ὁ ὡδηγὸς αὐτὸς τῆς σωτηρίας.

Καὶ αὐτὸ γιὰτί; Γιὰτί δὲν γνωρίζει καλὰ τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας. Δὲν γνωρίζει ὠρισμένες προϋποθέσεις τῆς σωτηρίας ἢ μάλλον μερικὰ σημεῖα τῆς πνευματικῆς πορείας, ὅπως π.χ. τὴν

πίστη, την τήρηση των εντολών, την απόκτηση της θείας Χάριτος κ.τ.λ. Στο Ευαγγέλιο τα σημεία αυτά δεν αναφέρονται συγκεντρωμένα, αλλά έχουν καταγραφεί σε διάφορα χωρία. Για να βαδίσει όμως κανείς ασφαλώς τον δρόμο της σωτηρίας πρέπει να γνωρίζει όλα αυτά τα σημεία.

Σ' αυτό πολλοί σκοντάφτουν. Αρχίζει κάποιος να συγκεντρώνει διάφορα αγιογραφικά χωρία, που σχετίζονται άμεσα με την σωτηρία και αποτελούν βασικές προϋποθέσεις της, στρέφει μετά την προσοχή του σ' ένα ή σε δύο απ' αυτά, τ' απομονώνει απ' όλη την Αγία Γραφή και φωνάζει: «Βρήκα, βρήκα τον δρόμο της σωτηρίας»!

Με τον τρόπο αυτό ο ένας διακηρύττει: «Πίστευε και θα σωθής». Ο δεύτερος αποφαίνεται: «Απόκτησε την θεία Χάρη και τίποτε άλλο δεν χρειάζεσαι». Ο τρίτος συμβουλεύει: «Αγάπα και θα φθάσεις στον ουρανό». Και οι άλλοι ομοίως.

Όλες αυτές οι υποδείξεις, είναι βεβαίως πραγματικές και στην Αγία Γραφή βασισμένες. **Αλλά καμιά ξεχωριστά δεν καλύπτει ολόκληρη την υπόθεση της σωτηρίας.** Πρέπει κανείς όλα αυτά να τα συνενώσει και τότε θα αποκτήσει μια πλήρη γνώση της πραγματικής μορφής της σωτηρίας.

Να λοιπόν και ο ψευδοδιδάσκαλός σας ανάμεσα σ' αυτούς που πλανήθηκαν. Ασφαλώς κι αυτός το Ευαγγέλιο διαβάζει, καθώς μου γράφετε, και διδάσκει το πως θα σωθούμε. Παρουσιάζει όμως όλο το πλάτος του αγώνος που απαιτείται ή μόνον ένα μέρος των προσπαθειών; Προσέξτε στα λόγια του και θα διαπιστώσετε την έλλειψη: Στο κήρυγμα του ακούγεται μόνο το «Μετανοείτε και πιστεύετε». Αυτό όμως περιλαμβάνει όλες τις σωτηριώδεις προσπάθειες; Ασφαλώς όχι.

Αλλά και αυτά ακόμη τα στοιχεία, μετάνοια και πίστη, διδάσκονται με πληρότητα; Λέει π.χ. «Μετανοείτε». Ρωτήστε τον: «Δηλαδή πρέπει και να εξομολογηθούμε; Κι αν δεν εξομολογηθούμε, πώς θα λάβουμε την συγχώρηση των αμαρτιών μας;». Σ' αυτό τίποτε δεν θα τολμήσει να πει. Θα ξεφύγει με την πολυλογία του. Σύμφωνα με την κακοδοξία του η εξομολόγηση δεν χρειάζεται, έστω κι αν αναφέρεται στην Αγία Γραφή.

Ασφαλώς κανείς δεν θα επιχειρήσει να του αποδείξει ότι λέει ψέματα, όταν διδάσκει: «Μετανοείτε και πιστεύετε», διότι αυτά είναι απαραίτητα για την σωτηρία και αποτελούν εντολές του Κυρίου. **Μπορεί όμως κανείς να του αποδείξει από την Αγία Γραφή ότι πλανιέται, όταν διακηρύττει ότι μόνον αυτά, η μετάνοια και η πίστη, εξασφαλίζουν την σωτηρία.** Διότι για την σωτηρία χρειάζονται και πολλά άλλα.

Φαντασθείτε για μια στιγμή ένα γιατρό να δίνει μια συνταγή με πολλά φάρμακα και ο φαρμακοποιός να διαλέγει απ' αυτά δυο ή τρία μόνο και να τα παραδίδει στον ασθενή λέγοντας: «Να, πάρε τα φάρμακα, που σου έγραψε ο γιατρός». Ο φαρμακοποιός αυτός δεν είναι ψεύτης και απατεώνας;

Το ίδιο όμως συμβαίνει και στην περίπτωση σας. Ο Κύριος μας, που ήλθε για να μας θεραπεύσει από τα πάθη, έγραψε στα Ευαγγέλια Του μια πλήρη θεραπευτική αγωγή για την σωτηρία των ψυχών μας, που διατυπώνεται σε διάφορα χωρία. Ο νέος διδάσκαλός σας λοιπόν, άρπαξε δυο ή τρία απ' αυτά και άρχισε να φωνάζει: «Ίδου για σας το σωτήριο φάρμακο! Πάρτε το και θα σωθείτε!». Κατά συνέπεια είναι ψεύτης και απατεώνας, όπως ακριβώς και ο φαρμακοποιός, που αναφέραμε. Και σεις ακούγοντας τον αποστομωθήκατε και του δώσατε θάρρος να διακηρύττει ανεμπόδιστα: «Πιστέψτε στον Σωτήρα Χριστό και θα σωθείτε».

Ε. Πραγματικά έτσι είναι! «Ουδέ γαρ όνομα εστίν έτερον υπό τον ουρανόν το δεδομένον εν ανθρώποις εν ώ δει σωθήναι ημάς» (Πράξ. 4, 12). «Μέγα εστί το της ευσεβείας μυστήριον. Θεός εφανερώθη εν σαρκί» (Α' Τιμοθ. 3, 16). Ο Χριστός «έκκλινεν ουρανούς» και κατήλθε, για να οδηγήσει τους ανθρώπους στους ουραμούς. Να χαίρεσθε και να ευγνωμονείτε τον Κύριο γι' αυτό. Να ευχαριστείτε τον Σωτήρα που ανέβηκε στους ουραμούς και τοποθέτησε και την ανθρώπινη φύση στα δεξιά του Πατρός.

Οπωσδήποτε λοιπόν πρέπει να πιστεύουμε στον Χριστό για να σωθούμε. Αλλά δεν αρκεί αυτό το στοιχείο μόνο για το έργο της σωτηρίας. Από τον ίδιο τον Χριστό προστέθηκαν κι άλλα στοιχεία, τα όποια ομοίως είναι απαραίτητα για το έργο αυτό. Περί αυτών θα μιλήσουμε αργότερα. **Εδώ θα σας επισημάνω ότι και αυτή την πίστη μας στον Χριστό, πρέπει με τέτοιο τρόπο να τη δεχόμαστε, ώστε να είναι συνυφασμένη με την πίστη μας στην Αγία Τριάδα.** Διότι ακούγοντας κανείς διαρκώς «σωτηρία εν Χριστώ» είναι δυνατόν τόσο πολύ αποκλειστικά να τυπωθή αυτή η αλήθεια μέσα του, που ν' ατονήσει η σημασία της Αγίας Τριάδος στο έργο της σωτηρίας και έτσι να καλυφθεί η Αγία Τριάς από το πρόσωπο του

Σωτήρος Χριστού. Αυτό όμως σημαίνει παρέκκλιση από την καθιερωμένη πορεία της σωτηρίας. Και δεν είναι τίμιο να εγκολπώνεται κανείς την χριστιανική πίστη και μετά να την διαστρέφει. Να τι θέλω να υπογραμμίσω με όλα αυτά: Όπως η ενσάρκωση και η σταυρική θυσία του Υιού δεν έλαβε χώρα χωρίς τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα, έτσι και η σωτηρία του καθενός μας δεν επιτυγχάνεται χωρίς την συνεργασία του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, ολοκλήρου δηλαδή της Αγίας Τριάδος.

Η «ένσαρκος οικονομία» και η σωτηρία κάθε ψυχής οικοδομήθηκαν από τον εν Τριάδι Ένα Θεό, τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα. Αυτό πρέπει να το βάλει κανείς βαθιά στον νου και την καρδιά του. Όλοι οι άγιοι είχαν συνειδητοποιήσει αυτή την αλήθεια για την σωτηρία μας. Προσέξτε πώς επιτελείται το βάπτισμα του Σωτήρος Χριστού! Έχουμε φανερό συμμετοχή ολοκλήρου της Αγίας Τριάδος. Η φωνή του Πατρός, η βάπτισμα του Υιού, η «εν είδει περιστεράς» εμφάνιση του Αγίου Πνεύματος. Γι' αυτό εξ άλλου και η εορτή του γεγονότος αυτού ονομάζεται Επιφάνεια ή Θεοφάνεια. Βαπτίζεται ο «ενανθρωπήσας» Υιός του Θεού, αλλά επαναπαύεται «επ' αυτού και εντός αυτού» με την ευδοκία Του ο Θεός Πατήρ και συμμετέχει το Άγιο Πνεύμα. Αυτό φανερώνει ότι η σωτηρία μας συντελείται από τον Κύριο μας Ιησού Χριστό με την ευδοκία του Πατρός και την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Ο Υιός τίποτε δεν έκανε χωρισμένος από τον Πατέρα και το Άγιο Πνεύμα. Ενώ έγινε και τέλειος άνθρωπος ουδέποτε απομακρύνθηκε από τους κόλπους του Πατρός.

Είδατε πως η σωτηρία του ανθρωπίνου γένους οικοδομήθηκε με την συνεργασία της Αγίας Τριάδος; Προσέξτε τώρα πώς και η σωτηρία κάθε ψυχής οικοδομείται με την ίδια συνεργασία:

Η ζωή μας βρίσκεται σε μια ζωντανή σχέση και κοινωνία με τον Θεό. Με την πτώση των πρωτοπλάστων χάσαμε αυτή την κοινωνία. Γι' αυτό σαρκώθηκε ο μονογενής Υιός του Θεού και ένωσε την μέχρι τότε αποχωρισμένη και πεσμένη ανθρώπινη φύση με τον Θεό. Οι πιστοί ενώνονται με τον Υιό και μέσω του Υιού με τον Πατέρα. Ο ίδιος ο Κύριος το φανέρωσε αυτό λέγοντας στους αποστόλους: **«Εγώ εν τω Πατρί μου και υμείς εν εμοί, καγώ εν υμίν»** (Ιωάν. 14,20). Ό,τι αναφέρεται εδώ στους αποστόλους, αναφέρεται και προς όλους τους πιστούς. Είναι η χρυσή αλυσίδα της επανασυνδέσεώς μας με τον Θεό. Αυτό υπογράμμισε ο Κύριος και σε άλλο μέρος: «Εγώ είμι η οδός και η αλήθεια και η ζωή. Ουδείς έρχεται προς τον Πατέρα ει μη δι' εμού» (Ιωάν. 14, 6).

Έτσι οι πιστοί έρχονται προς τον Πατέρα δια του Υιού. Πώς όμως έρχονται προς τον Υιό; Έρχονται δια του Πατρός, όπως ο ίδιος ο Κύριος αποκαλύπτει: **«Ουδείς δύναται ελθείν προς με, εάν μη ο Πατήρ ο πέμψας με ελκύσει αυτόν»** (Ιωάν. 6, 44). Εάν χωρίς αυτή την έλξη προς τον Υιό δεν είναι δυνατόν ν' αρχίσει το έργο της σωτηρίας, κι αν η έλξη αυτή επιτελείται υπό του Πατρός, τότε είναι ολοφάνερο ότι η πρώτη αρχή της σωτηρίας κάθε ψυχής είναι ο Θεός Πατήρ.

Να ενθυμείσθε την αγιογραφική αυτή αλήθεια και να την ομολογείτε. Ελκυσθήκατε προς τον Κύριο, που παντοτεινά βρίσκεται στα δεξιά του Πατρός, απ' αυτόν τον ίδιο τον Πατέρα. Αλλά και ο Πατήρ πώς ελκύει προς τον Υιό; Ελκύει δια του Αγίου Πνεύματος. Το Άγιον Πνεύμα επιτελεί όλα τα απαραίτητα για την σωτηρία στον νου και στην καρδιά των σωζομένων. Ο Κύριος που έπαθε, πέθανε πάνω στο Σταυρό, αναστήθηκε, αναλήφθηκε στους ουραμούς και κάθησε στα δεξιά του Πατρός, έστειλε από τον Πατέρα το Άγιο Πνεύμα, το οποίο διαμένει στην αληθινή Εκκλησία και επιτελεί την σωτηρία κάθε μέλους της.

Το Άγιο Πνεύμα κατήλθε στους αποστόλους. Τους οδηγούσε στα πέρατα της οικουμένης, τους χαρίτωνε με λόγο ζωογόνο, τους ενδυνάμωνε στην πίστη. Εξαγίαζε και ενίσχυε σε κάθε έργο αγαθό τους χριστιανούς. Θεμελίωσε την Εκκλησία και οικοδομεί την σωτηρία όλων των τέκνων της. Χωρίς το Άγιο Πνεύμα κανείς δεν σώζεται. Ούτε είναι δυνατόν να σωθεί. Γι' αυτό είπε ο Κύριος: **«Συμφέρει υμίν ίνα εγώ απέλθω, εάν γαρ μη απέλθω, ο Παράκλητος ουκ ελεύσεται προς υμάς»** (Ιωάν. 16, 7). Είναι σαν να έλεγε: «Εάν δεν έλθει ο Παράκλητος, το Πνεύμα το Άγιο, ματαία η ενσάρκωσή Μου, μάταιος ο θάνατος, ματαία και η Ανάσταση. Θα μείνετε μακριά από την σωτηρία, διότι χωρίς το Άγιο Πνεύμα δεν μπορείτε να μεταμορφωθείτε, να λάβετε τα χαρακτηριστικά του σωσμένου».

Πιστεύοντας λοιπόν ότι είσθε σωσμένος, να ενθυμείσθε ότι αυτό το οφείλετε και στο Πνεύμα το Άγιο, που μέσω των θείων μυστηρίων της Ορθοδόξου Εκκλησίας, σας προσφέρεται, και που αδιάλειπτα σας χειραγωγεί και σας ενισχύει στον δρόμο της σωτηρίας.

Βλέπετε λοιπόν πώς σωζόμαστε; **Σωζόμαστε εν Χριστώ Ιησού με την ευδοκία του Πατρός και την χάρη του Αγίου Πνεύματος.** Αυτό να ομολογείτε και να το συγκρατείτε πάντοτε στον νου και στην καρδιά. Όποιος επιμένει λέγοντας μόνο: «Πίστευε στον Κύριο, πίστευε στον Κύριο», και δεν επεκτείνεται στην διδασκαλία της συμμετοχής στο έργο της σωτηρίας του Πατρός και του Αγίου Πνεύματος, αυτός φαίνεται ότι δεν κατέχει όλη την αλήθεια. Προκαλεί σύγχυση στην χριστιανική συνείδηση και αμαυρώνει το φως του Χριστού.

Κατανόησαν βαθειά αυτό οι άγιοι Απόστολοι και με τον έξης τρόπο εκφράζουν στους πιστούς την ευχή για την σωτηρία: «Κατά πρόγνωσιν Θεού Πατρός, εν αγιασμώ Πνεύματος, εις υπακοήν και ραντισμόν αίματος Ιησού Χριστού χάρις υμίν» (Α' Πέτρ. 1, 2), «Η χάρις του Κυρίου Ιησού Χριστού και η αγάπη του Θεού και η κοινωνία του Αγίου Πνεύματος μετά πάντων υμών» (Β' Κοριν. 13, 13). Τα τελευταία αυτά λόγια του αποστόλου Παύλου επαναλαμβάνονται στην θεία Λειτουργία μετά την απαγγελία του «Πιστεύω» και πριν από την τέλεση του μυστηρίου της θείας Ευχαριστίας.

Επίσης και όλοι οι άγιοι Πατέρες μας, διδάσκοντας για την σωτηρία, την ανέφεραν όχι σαν έργο του Χριστού μόνον, αλλά ολοκλήρου της Αγίας Τριάδος. Την ανέφεραν σαν έργο του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διότι αποτελούν και τα τρία πρόσωπα της Θεότητας την μια πηγή της σωτηρίας.

Με τον ίδιο τρόπο να κατανοείτε και σεις την υπόθεση της σωτηρίας σας και μ' αυτό το κριτήριο να ελέγχετε την αλήθεια της ομολογίας τόσο του σημερινού, όσο και κάθε άλλου νέου διδασκάλου.

ΣΤ. Θα σας υποδείξω τώρα τι είναι περισσότερο σπουδαίο για την σωτηρία του καθενός. Μπορεί κανείς σύντομα να εκφρασθεί ως εξής:

- Να πιστεύετε και να δέχεσθε την θεία Χάρη, που μας οδηγεί στην χριστιανική ζωή δια μέσου των Μυστηρίων.
- Να ζείτε σύμφωνα με τις εντολές του Θεού κάτω από την καθοδήγηση των θεοπέμπτων ποιμένων.
- Να βρίσκεσθε σε μια ζωντανή σχέση με την Εκκλησία.

Για να κατανοήσετε καλύτερα πόσο απαραίτητα είναι όλα αυτά, συγκρίνετε την πορεία της σωτηρίας με την συνηθισμένη οδοιπορία. Για να βαδίσει ένας οδοιπόρος εύκολα και ακίνδυνα πρέπει **να υπάρχει φως**, να είναι **καθωρισμένος ο δρόμος**, να είναι **ο ίδιος υγιής και δυνατός**. Ακόμη στην περίπτωση μιας δυσκολίας, όπως π.χ. μπροστά σε μια διακλάδωση ή ένα σταυροδρόμι, να υπάρχει κάποιος να τον βοηθήσει δείχνοντάς του την σωστή κατεύθυνση. Κατά παρόμοιο τρόπο και για την πορεία στην οδό της σωτηρίας είναι απαραίτητο να υπάρχει **φως, δηλαδή η ορθή πίστη**, είναι απαραίτητο να είναι **καθωρισμένος ο δρόμος, δηλαδή οι θείες εντολές**, είναι απαραίτητες η **ψυχική υγεία και η ισχύς, δηλαδή οι δυνάμεις της θείας Χάριτος δια μέσου των Μυστηρίων**, είναι απαραίτητοι **οι γνώστες του δρόμου και οι χειραγωγοί, δηλαδή οι ποιμένες της Εκκλησίας**.

Όλα αυτά συντελούνται στους κόλπους της Αγίας μας Εκκλησίας. Μ' αυτήν είναι ενωμένος καθένας που κατεργάζεται σωστά το έργο της σωτηρίας. Όλοι οι σωσμένοι αυτόν τον δρόμο ακολούθησαν και όλοι οι σωζόμενοι αυτόν τον δρόμο βαδίζουν. **Άλλος δρόμος σωτηρίας δεν υπάρχει...**

Όσιος Θεοφάνης ο Έγκλειστος
(ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΕΒΙΤΣ ΓΟΒΟΡΩΦ, 1815-1894)

Απόσπασμα από το «Απάνθισμα Επιστολών»
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ, ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, 2004
Επιλογή: ΛΜΔ